

Міністерство освіти і науки України
Маріупольський державний університет
Історичний факультет
Кафедра Культурології

КАТАЛОГ ЕЛЕКТИВНИХ ДИСЦИПЛІН
ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ В12 КУЛЬТУРОЛОГІЯ ТА МУЗЕСЗНАВСТВО
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ

Київ– 2025

Каталог елективних дисциплін кафедри культурології: циклу професійної підготовки (для освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності В12 Культурологія та музеєзнавство): інфор. видання / Укл. З.Д. Кравець; за наук. ред. Ю.С. Сабадаш. – Київ, 2025. – 14 с.

Рекомендовано кафедрою культурології

(протокол № 3 від 16.09.2025 року)

В інформаційному виданні подано анотований перелік елективних дисциплін, які пропонуються кафедрою культурології для включення в освітньо-професійні та освітньо-наукові програми підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Культурологія, культурно-дозвіллева діяльність» на першому рівні вищої освіти.

Розробники програм варіативних дисциплін:

Ю.С. Сабадаш, доктор культурології, професор, зав. каф.;

Ю.М. Нікольченко, доцент;

С.В. Янковський, доктор філософських наук, доцент;

О.О. Хроненко, кандидат історичних наук, доцент;

І.М. Сікорська, кандидат наук з державного управління, доцент.

Кафедра культурології
ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ) РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Назва дисципліни: Веб-дизайн

Мета курсу: засвоєння студентами сучасних webтехнологій і суміжних галузей знань, вивчення та практичне засвоєння методів і засобів створення web-сайтів.

Опис змісту дисципліни: формування у здобувачів теоретичних основ комп'ютерної графіки (представлення кольору, графічних форматів та їх структури, пристроїв вводу/виведення графічної інформації, їх характеристики і налаштування, методи растрування та перетворення растрових зображень, побудови і аналізу зображень, основи композиції, пропорції методи роботи з растровою і векторною графікою) та практичних основ обробки зображень (обробка і корекція зображень, імітації техніки графічного дизайну, підготовки графічних проєктів, основи розробки комп'ютерних шрифтів, методи розробки фірмового стилю).

Змістовні модулі:

1. Проєктування WEB-сайту.
2. Створення динамічних елементів та ефектів.
3. Засоби та прийоми створення Web-документів.

Результати навчання:

знати:

- теоретичні основи комп'ютерної графіки (представлення кольору, графічних форматів та їх структури, пристроїв вводу/виведення графічної інформації, їх характеристики і налаштування);

- методи растрування та перетворення растрових зображень, побудови і аналізу зображень, основи композиції пропорції методи роботи з растровою і векторною графікою;

- практичні основи обробки зображень (обробка і корекція зображень, імітації техніки графічного дизайну, підготовки графічних проєктів, основи розробки комп'ютерних шрифтів, методи розробки фірмового стилю).

вміти:

- вибирати засоби, методи і технології для створення Web-сторінок і Web-сайтів;

- створювати Web-сторінки з використанням мов розмітки гіпертексту;

- створювати Web-сайти в середовищі сучасних візуалізованих засобів;

- розміщувати створені документи в мережі Інтернет.

Рекомендований семестр для вивчення: VI.

Назва дисципліни: Культура Маріуполя: історія та сучасність

Мета курсу: ознайомлення студентів з фундаментальними досягненнями культури Маріуполя, розкрити єдність і різноманітність культур міста, показати значущість культури в життєдіяльності людини й соціальних груп.

Опис змісту дисципліни: Історія заснування м. Маріуполь. Культурний розвиток міста: архітектура, театр, краєзнавчий музей та виставковий центр ім. А.І. Куїнджі. Роль вищих навчальних закладів, зокрема, Маріупольського державного університету, в культурному розвитку міста. Особливості та різноманітність релігійного життя міста.

Змістовні модулі:

1. Основні етапи розвитку культури Маріуполя.
2. Театральне і музичне життя міста.
3. Образотворче мистецтво та архітектура Маріуполя.
4. Освіта та різноманітність релігійного життя міста.
5. Єдність і різноманітність культур Маріуполя.

Результати навчання:

знати:

- основні етапи розвитку культури Маріуполя;
- особливості театрального і музичного життя міста;
- специфіку образотворчого мистецтва та архітектури Маріуполя;
- тенденції розвитку освіти та релігійного життя міста.

вміти:

- вірно оцінити сучасний стан культури Маріуполя, бачити і розуміти постійні зміни в різноманітних сферах соціокультурного процесу;
- диференціювати системні зв'язки всіх складових культури, всього мистецького процесу;
- реалізовувати одержані знання для формування особистості в умовах розмаїття культур.

Рекомендований семестр для вивчення: IV.

Назва дисципліни: Етика мережевого спілкування

Мета курсу: вдосконалити усвідомлення етичних наслідків спілкування в Мережі, цінувати розмаїтість жанрів і стилів мережевої комунікації, поважати принципи мультикультурного спілкування.

Опис змісту дисципліни: Історія мережевих засобів комунікації. Практики мережевого діалогу. Соціальні компетентності студентів. Особливості мережевого спілкування. Засвоєння навичок реагування в Мережі. Основи мережевого етикету.

Змістовні модулі:

1. Культура спілкування в Мережі.
2. Етичні виміри спілкування в Мережі.

Результати навчання:

знати:

- способи одержання інформації про уподобання співбесідника та визначення ступіні його відкритості;
- взаємозв'язок уподобань і ціннісних орієнтацій співбесідника, намірів та змісту спілкування;
- принципи та особливості мережевого етикету;
- розмаїття способів самовираження у спілкуванні.

вміти:

- критично ставитись до виявів цензури в сучасному соціумі;
- займати індивідуальну позицію в дискусії, аргументувати свої уподобання, структурувати власну точку зору;
- аналізувати аудиторію мережевого спілкування;
- презентувати свої міркування з врахуванням технічних обмежень мережевого спілкування;
- здатність виділяти аналогії, наводити приклади із врахуванням множинності способів мережевого спілкування;
- уміння ініціювати та підтримувати дискусію в мережевому спілкуванні.

Рекомендований семестр для вивчення: II,III,IV.

Назва дисципліни: Історія моди та дизайну

Мета курсу: ознайомити студентів з історією становлення та розвитку дизайну та моди як складової частини індустріального виробництва та її місця в системі художніх, проектних та інженерно-технічних практик.

Опис змісту дисципліни: Становлення мистецтва моди та дизайну в сучасному світі.

Основні етапи у становленні індустрії краси. Принципи художньо-мистецького виробництва в сучасному соціумі. Предмети художньо-мистецького виробництва. Навики конструювання особистісного образу та стилю, а також його репрезентації. Способи конструювання художньо-мистецьких образів.

Змістовні модулі:

1. Історія виникнення будинків моди.
2. Розвиток дизайну в країнах Європи та США.

Результати навчання:

знати:

- взаємозв'язки історії дизайну та еволюції її теоретичних ідей;
- періодизацію становлення дизайну як науки;
- визначення основних стильових напрямків дизайну;
- основні закономірності формування стилів;
- основні школи дизайну та їх особливості;
- визначні постаті в історії дизайну та моди різних періодів та країн світу.

вміти:

- пояснювати, узагальнювати і критично оцінювати діяльність зарубіжних та вітчизняних дизайнерів та дизайнерських об'єднань.

Рекомендований семестр для вивчення: III-VI.

Назва дисципліни: Міжкультурний комунікаційний практикум

Мета курсу: ознайомлення студентів з основами міжкультурної комунікації ; формування у студентів знань та вмій щодо використання основних прийомів та технологій міжкультурних комунікаційних практик.

Опис змісту дисципліни: Комунікативна діяльність; структура поняття «міжкультурне»; організація і технології впливу міжкультурних комунікацій; професійна етика в міжкультурних комунікаціях; культурні відмінності та їх роль у міжкультурній комунікації; культурні стереотипи; роль упереджень у формуванні стереотипів; протиставлення «свій-чужий»; мовна поведінка, комунікативний стиль, мовний етикет у міжкультурній комунікації; проблема розуміння в міжкультурній комунікації; міжкультурні конфлікти та шляхи їх подолання.

Змістовні модулі:

1. Комунікативна діяльність; поняття «міжкультурне» в комунікаційній діяльності.
2. Організація і технології міжкультурних комунікацій.
3. Професійна етика в міжкультурних комунікаціях.
4. Культурні стереотипи, формування стереотипів.
5. Проблема взаєморозуміння в міжкультурній комунікації; міжкультурні конфлікти та шляхи їх подолання.

Результати навчання:

знати:

- сутність, принципи та функції міжкультурної комунікації;
- основні тенденції розвитку міжкультурної комунікації;
- основні відмінності комунікації в різних культурах, фактори, що обумовлюють формування різних систем цінностей та поведінкових стереотипів;
- основні причини виникнення міжкультурних конфліктів та засоби їх запобігання;

вміти:

- застосовувати надбані теоретичні знання у практичній діяльності;
- бути толерантними по відношенню до інших культур ;
- запобігати найбільш типових помилок, пов'язаних із стереотипами поведінки;
- сформувати навички проведення попереднього ситуаційного аналізу ділової культури іноземного партнера.

Рекомендований семестр для вивчення: IV.

Назва дисципліни: Філософія культури

Мета курсу: заохочення до філософського аналізу інноваційних підходів інтерпретації явищ і процесів у сфері культури, усвідомлення територіальної специфіки й особливостей культурного простору України в системі культурних надбань європейської спільноти та людства у цілому.

Опис змісту дисципліни: Проблеми культурного розмаїття в сучасному світі, Інтерпретації культурного розмаїття сучасного соціуму. Сутність питань збереження культурного розмаїття. Локальне та глобальне в сучасному світі. Практики диференціації та універсализації в історії людства. Проблема ідентичності в сучасному світі.

Змістовні модулі:

1. Дослідження культури в науковому полі гуманітарного та соціального знання.
2. Феноменологія культурного світу.
3. Міжкультурна комунікація в культурологічному аспекті.
4. Культурне спадкоємство та культурні права.

Результати навчання:

знати:

- специфіку та особливості реалізації культурних ідей, образів, та смислів, а також критично оцінювати можливості їхньої інтерпретації для розв'язання суспільно-значимих проблем;

- способи виявлення культурних потреб суспільства та його окремих груп та як визначати шляхи їх задоволення, забезпечувати культурні права і свободи людини;

- культурні права та свободи людини, форми та механізми їхньої ідентифікації, інкультурації, культурної адаптації з врахуванням регіональної специфіки;

- шляхи організації та підтримки комунікації з органами влади, науково- дослідними установами, інформаційно-аналітичними службами, засобами масової інформації з питань культури.

вміти:

- верифікувати дискурси щодо виняткової значущості протилежності матеріального та духовного змісту об'єктів культури;

- виділяти апріорні настанови в історичній класифікації культур, епох, народів;

- оцінювати історичні здобутки та новітні досягнення культурології.

Рекомендований семестр для вивчення: IV.

Назва дисципліни: Українська культура в умовах євроінтеграції

Мета курсу: набуття студентами знань щодо розвитку української культури в період утвердження незалежної держави та її європейського вектору як стратегічного курсу розвитку.

Змістовні модулі:

1. Інноваційні процеси в сучасній українській культурі.
2. Перспективи євроінтеграції української культури.

Результати навчання:

знати:

- стратегічні пріоритети розвитку культури незалежної України;

- теорію і практику інновацій в сучасній українській культурі;

- особливості розвитку української культури у процесі євроінтеграції.

вміти:

- аналізувати напрями формування і розвитку національної ідеології в сучасній українській культурі;

- з'ясувати місце інновацій в українській культурі;
- визначити рівень впливу євроінтеграційних процесів на українську культуру.

Рекомендований семестр для вивчення: V-VII.

Назва дисципліни: Духовна спадщина Маріуполя: минуле, сучасне, культурна деокупація

Мета курсу: вивчення просторового розвитку Маріуполя у контексті його культурної спадщини та чинників геокультурного положення – глобального, континентального та загальноукраїнського.

Змістовні модулі:

1. Культурна спадщина міста як об'єкт культурологічного дослідження.
2. Культурний феномен Маріуполя.
3. Напрями культурної деокупації Маріуполя.

Результати навчання:

знати:

- теоретичні основи та методика досліджень культурної спадщини великого міста на прикладі Маріуполя;
- поняттєво-термінологічний апарат навчальної дисципліни;
- особливості геокультурного положення Маріуполя;
- проблеми культурного функціонування Маріуполя на різних історичних етапах розвитку його культурної спадщини;
- втрати культурної інфраструктури міста у наслідок російської окупації.
- напрями культурної деокупації Маріуполя.

вміти:

- аналізувати чинники розвитку культурної спадщини;
- визначати особливості та принципи культурної структуризації Маріуполя;
- проводити аналіз культурного простору Маріуполя на всіх етапах його розвитку;
- оцінювати роль мистецтва у культурному розвитку Маріуполя;
- вирішувати проблеми менеджменту з метою збереження та відновлення культурної спадщини Маріуполя, яка постраждала у наслідок російської окупації.

Рекомендований семестр для вивчення: V-VII.

Назва дисципліни: Феномен культури українського козацтва

Мета курсу: забезпечити глибоку теоретичну і практичну підготовку студентів у вивченні культурної спадщини козацтва як феномену української та зарубіжної культури.

Змістовні модулі:

1. Фундаментальні основи культурної спадщини українського козацтва.
2. Феномен культури козацтва в українській та зарубіжній культурі.

Результати навчання:

знати:

- етапи розвитку культури козацтва;
- культурні здобутки козацтва;
- роль і місце козацтва в українській та зарубіжній культурі.

вміти:

- окреслити напрями розвитку культури козацтва;
- з'ясувати особливості культури козацтва;
- визначити феномен культури козацтва в українській та зарубіжній культурі.

Рекомендований семестр для вивчення: V-VII.

Назва дисципліни: Культура Італії

Мета курсу: ознайомити студентів із особливостями виникнення та розвитку італійської культури.

Опис змісту дисципліни: Особливості формування культури Італії; етапи її розвитку та основні ознаки; основні поняття і термінологію; досягнення і традиції у науці, освіті, літературі і мистецтві Італії; місце та значення культури Італії у системі світової культури, у т. ч. української та вміти: використовувати отримані знання для аналізу явищ культури; порівнювати особливості різних культурних періодів; аналізувати результати соціокультурних трансформацій, визначати їх роль та значення для сучасної культури Італії.

Змістовні модулі:

1. Культура стародавнього Риму.
2. Культура італійського Середньовіччя.
3. Культура італійського Ренесансу.
4. Італійська культура Нового часу.
5. Культура Італії ХІХ століття.
6. Культура Італії першої половини ХХ ст.
7. Культура Італії другої половини ХХ – початку ХХІ ст.

Результати навчання:

знати:

- особливості формування культури Італії, етапи її розвитку та основні ознаки;
- основні поняття і термінологію;
- досягнення і традиції у науці, освіті, літературі і мистецтві Італії;
- місце та значення культури Італії у системі світової культури, у т. ч. української.

вміти:

- використовувати отримані знання для аналізу явищ культури;
- порівнювати особливості різних культурних періодів;
- аналізувати результати соціокультурних трансформацій, визначати їх роль та значення для сучасної культури Італії.

Рекомендований семестр для вивчення: ІV.

Назва дисципліни: Гендер та розмаїття в сучасному соціумі

Мета курсу: сприяти формуванню громадських якостей особистості у відношенні до розмаїття проявів гендеру в сучасному соціумі.

Опис змісту дисципліни: Основи теорії гендеру. Категорії описання гендерної відмінності. Виявлення гендерного розмаїття в сучасному соціумі. Гендерні відмінності та дискримінація. Верифікація інформації, яка стосується гендерного розмаїття в сучасному соціумі. Шляхи творення гендерної рівності в сучасному світі. Принципи толерантності та недискримінації.

Змістовні модулі:

1. Теорія гендеру.
2. Гендерні відмінності та дискримінація.
3. Шляхи сучасному світі.

Результати навчання:

знати:

- інформацію щодо гендерного розмаїття в сучасному соціумі;
- взаємозв'язок гендерної дискримінації і системи упереджень в соціумі.

вміти:

- формулювати висновки щодо переваг гендерної рівності в сучасному соціумі;
- знаходити інформацію, яка відображає специфіку гендерного розмаїття на регіональному, національному, глобальному рівнях;
- приймати участь в дебатах і дискусіях щодо проблематики гендерного розмаїття;

- презентувати написані тексти та робити презентації усно різної довжини та складності рідною та іноземною мовами;
- обирати проблемне питання, та виконувати його дослідження відповідно до визначених часових рамок;
- виділяти аналогії та приклади переваг гендерної рівності в сучасному соціумі.
- провести та завершити проект, що об'єднує інструменти дослідження розмаїття гендерної ідентичності, який вирішує певну проблему гендерної рівності.

Рекомендований семестр для вивчення: V.

Назва дисципліни: Прикладна етика

Мета курсу: сформувати у студентів відповідальне громадське ставлення до соціального розмаїття, здатність поважати власну гідність та гідність іншого, розуміння неповторності та унікальності існуючого екологічного та культурного розмаїття.

Опис змісту дисципліни: Предмет прикладної етики. Мораль і право. Специфіка інституційного регулювання. Концепції прикладної етики. Спеціальні теорії прикладної етики. Корпоративна етика. Формальні і неформальні стосунки в організації. Специфіка формальних відносин. Моральне регулювання міжособистісних відносин в організаціях. Професійна етика. Професійна мораль і професійна етика. Особливості норм професійної моралі. Професійні моральні кодекси. Етика бізнесу. Історичний розвиток уявлень про роль моральності в економічних відносинах. Концепції підприємницької етики. Інституційне регулювання в бізнесі. Біоетика. Передісторія біоетики. Принципи біоетики. Біоетика як соціальний інститут. Біоетика і релігійна мораль. Біоетика, біомедична етика, медична етика.

Змістовні модулі:

1. Філософські засади етики.
2. Проблеми дискримінації в сучасному соціумі.
3. Моральні судження і відповідальність.

Результати навчання:

знати:

- критичність стереотипів у сприйнятті; взаємозв'язок уподобань, очікувань і форм соціальної взаємодії;
- природу власних упереджень; обмеженість уявлень про іншість;
- особливості дискримінації;
- способи злагоджувати непорозуміння і запобігати конфліктів комунікації і взаємодії.

вміти:

- оцінити рівень нетерпимості;
- створювати інформаційну базу щодо питань соціального розмаїття;
- виявляти маніпулятивні аспекти соціальної взаємодії і комунікації;
- презентувати переваги принципів толерантності;
- провести дебати із аудиторією.

Рекомендований семестр для вивчення: IV.

Назва дисципліни: Практичний курс другої іноземної мови (італійської)

Мета курсу: навчання практичному володінню іноземною мовою, що припускає уміння користуватися найбільш споживаними і відносно простими засобами в основних видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, мовленні, читанні, письму), володіння розмовною побутовою мовою.

Опис змісту дисципліни: Базові знання з граматики, вміння розпізнавати та застосовувати на практиці граматичні структури в усному (відповіді на запитання, висловлення власної думки на задану тему) та письмовому мовленні (переклад з рідної мови на іноземну та навпаки, постановка питань усіх типів до текстів, правильне орфографічне

написання лексичних одиниць активного словника, написання творів за пропонованими темами).

Змістовні модулі:

1. Знайомство
2. В аудиторії
3. Мій друг. Як описувати людину
4. Мій день

Результати навчання:

знати:

- базові граматичні правила сучасної італійської мови;
- базову лексику, необхідну для вживання у стандартних комунікативних ситуаціях;
- правила вимови звуків італійської мови, особливості інтонації;
- правила побудови речень різних типів.

вміти:

- використовувати побутову загальноповсякденну лексику;
- будувати елементарні речення, необхідні для реалізації конкретних потреб;
- здійснювати комунікацію на простому рівні;
- розуміти фрази та широко вживані вирази, необхідні для повсякденного спілкування у сферах побуту, особистого й соціального життя;
- розпізнавати на слух та розуміти інформацію італійською мовою в межах комунікативних ситуацій на простому рівні.

Рекомендований семестр для вивчення: VI, VII.

Назва дисципліни: Культура Сходу: давня та сучасна

Мета курсу: ознайомити студентів з особливостями виникнення та розвитку культур країн Сходу.

Опис змісту дисципліни: Культура Месопотамії. Міжетнічний та міжкультурний діалог на території Межиріччя (шумери, аккадці, амореї, арамеї, халдеї та ін.). Шумерський клинопис, освіта, бібліотеки, фольклор і професійна література. Досягнення в галузі математики та астрономії. Культура Стародавнього Єгипту. Картина світу в культурі Стародавнього Єгипту. Релігія. Піраміди. Магія, міфологія, архітектурна символіка. Спадщина Стародавнього Єгипту та її значення та використання у сучасному світі. Культура Індії. Хараппська культура. Ведична культура індоаріїв. Картина світу в давньоіндійській культурі: релігія, міфологія, циклічна модель культури, аграрні й тотемні культури. Брахманізм. Варни. Джайнізм та Буддизм. Архітектура і мистецтво. Становлення індуїзму. Наука (феномен аюрведи), писемність, література. Індійський спадок і сучасність. Культура Китаю. Даосизм. Конфуціанство. Моїзм. Буддизм. Норми повсякденного життя. Матеріальні звершення: лакове виробництво, шовк, папір, порох. Писемність та література. Мистецтва: живопис, скульптура, прикладні мистецтва, архітектура, музика, театр. Концепція щастя у Стародавньому Китаї. Спадок китайської культури і сучасність. Культура Японії. Універсальне законодавство «Тайхорь» – юридична база держави. Картина світу в культурі Японії. Світоглядні особливості: ізоляціонізм, традиціоналізм. Синтоїзм. «Воїн» як ідеал людини в Стародавній Японії. Провідні види мистецтва: каліграфія, поезія, живопис, театр. Вабі, сабі, юген як провідні принципи мистецтва. Побутова культура: мініатюра, естетизм чайних церемоній мистецтво «ікебана», виробництво ланових шкатулок. Спадок японської культури і сучасність.

Змістовні модулі:

1. Культура Месопотамії
2. Культура Стародавнього та сучасного Єгипту
3. Культура Індії
4. Культура Китаю

5. Культура Японії

Результати навчання:

знати:

- предмет і метод історії стародавньої культури; етапи розвитку стародавньої культури та основні їхні ознаки;

- основні поняття і термінологію; особливості розвитку культури Давнього Сходу;
- досягнення і традиції у науці, освіті, літературі і мистецтві країн Давнього Сходу;
- місце та значення стародавньої культури у системі світової культури, у т.ч.

української.

вміти:

- використовувати отримані знання для аналізу тих чи інших явищ культури; порівняти особливості різних культурних періодів;

- аналізувати результати соціокультурних трансформацій у цивілізаціях Давнього Сходу та їх

роль та значення для сучасної культури.

Рекомендований семестр для вивчення: V, VI або VII.

Назва дисципліни: Етика бізнесу

Мета курсу: навчання практичному володінню іноземною мовою, що припускає уміння користуватися найбільш споживаними і відносно простими засобами в основних видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, мовленні, читанні, письму), володіння розмовною побутовою мовою.

Опис змісту дисципліни: Історичні традиції розвитку етики бізнесу. Етичні кодекси і етичні програми корпорацій. Форми інкорпорування етики бізнесу. Відносини із споживачами. Відносини з діловими партнерами. Відносини із конкурентами. Внутрішньокорпоративні відносини. Етика бізнесу і проблеми охорони природи.

Змістовні модулі:

1. Історичні традиції розвитку етики бізнесу
2. Форми інкорпорування етики бізнесу
3. Етичні кодекси і етичні програми

Результати навчання:

знати:

- основні поняття курсу;
- історію етики;
- історію етики бізнесу та зв'язок з іншими науками;
- етичні кодекси корпорацій, етичні програми.

вміти:

- оперувати понятійно-категоріальним апаратом дисципліни;
- брати відповідальність за прийняття рішень та їх виконання.

Рекомендований семестр для вивчення: V, VI або VII.

Назва дисципліни: Корпоративна соціальна відповідальність

Мета курсу: формування у фахівців базових знань з теорії та практики корпоративної соціальної відповідальності.

Опис змісту дисципліни: Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності. Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією. Формування відносин з працівниками на засадах корпоративної соціальної відповідальності. Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами. Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності. Інформаційна політика і соціальна

звітність. Соціальна відповідальність різних суб'єктів суспільного розвитку. Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності.

Змістовні модулі:

1. Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності.
2. Соціально відповідальна поведінка особистості у сучасному суспільстві.

Результати навчання:

знати:

- концептуальні основи розвитку КСВ; місце КСВ в системі управління організацією;
- особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку;
- принципи чесної конкуренції, етичної поведінки компаній щодо партнерів та соціально-відповідального маркетингу;
- екологічні аспекти КСВ, особливості соціальної звітності в Україні;

вміти:

- ідентифікувати, аналізувати і ранжувати очікування заінтересованих сторін організації з позицій концепції КСВ;
- узагальнювати матеріали аналізу для формування пропозицій щодо удосконалення програм КСВ;
- застосовувати основні принципи прийняття етичних управлінських рішень; розробляти етичні кодекси організацій, розробляти систему моніторингу ефективності діяльності організації у сфері КСВ та оцінювати результативність програм КСВ;
- аналізувати нефінансові ризики, пов'язані з діяльністю організації.

Рекомендований семестр для вивчення: V, VI або VII.

Назва дисципліни: Мультикультурна освіта: європейський вимір

Мета курсу: ознайомлення студентів з основними концептами мультикультурної освіти, її розвиток в європейських країнах та Україні.

Опис змісту дисципліни: Мультикультуралізм та культурне розмаїття сучасного суспільства; теоретичні концепти мультикультуралізму; мультикультуралізм в європейських країнах; мультикультуралізм та його вплив на освіту; мультикультурна освіта як освітня політика; практики європейських країн щодо втілення мультикультурної освіти; розвиток мультикультурної освіти в Україні.

Змістовні модулі:

1. Історія та теорія мультикультуралізму.
2. Культурне розмаїття сучасного суспільства.
3. Мультикультуралізм та його вплив на освіту.
4. Практики європейських країн щодо втілення мультикультурної освіти.
5. Розвиток мультикультурної освіти в Україні.

Результати навчання:

знати:

- основні поняття та термінологію навчального курсу;
- цінність культурної різноманітності та мультикультурності;
- важливість мультикультурної освіти в сучасних умовах;

вміти:

- застосовувати отримані знання у професійній діяльності;
- аналізувати та критично оцінювати переваги мультикультурної освіти;
- проводити порівняльний аналіз щодо кращих практик мультикультурної освіти в різних країнах світу.

Рекомендований семестр для вивчення: VII.

Назва дисципліни: Корпоративна культура та корпоративна етика

Мета курсу: ознайомити студентів з системою знань про закономірності розвитку і формування культури корпорації, сформувані практичні навички щодо ведення переговорів, організації праці, створення мікроклімату тощо.

Опис змісту дисципліни: Закономірність розвитку і формування культури корпорації. Принципи організації корпоративної культури в установах/ організаціях/ підприємствах і оцінка їх прояву. Корпоративні кодекси та їх реалізацію в практичній діяльності. Застосування етичних принципів в управлінні/бізнесі. Види представницьких заходів та вимоги до їх підготовки та проведення. Реалізація принципів ділової етики та комунікації в установах/ організаціях/ підприємствах. Знання про моральні вимоги до стосунків ділових людей, про сучасні технологічні вимоги до основних форм ділового спілкування – бесід і переговорів, службових нарад тощо; про моральні принципи, норми і правила етикету. Використання знань з етики бізнесу на практиці (при організації та проведенні ділових прийомів тощо). Створення іміджу, специфіка національної етики бізнесу.

Змістовні модулі:

1. Корпоративна культура як інструмент управління. Формування корпоративної культури.
2. Корпоративна етика. Управління та діагностика корпоративною культурою.

Результати навчання:

знати:

- основну термінологію курсу,
- найважливіші законодавчі акти та нормативно-методичні документи з питань корпоративної культури (інтегрованого складу)
- основні принципи організаційної культури в установах/організаціях/підприємствах;
- корпоративні кодекси та їх реалізацію в практичній діяльності,
- етичні принципи в бізнесі та види представницьких заходів та вимоги до їх підготовки та проведення.

вміти:

- в практичній діяльності реалізовувати принципи ділової етики та комунікації,
- дотримуватися корпоративних кодексів
- використовувати технології підготовки проведення представницьких заходів на практиці.

Рекомендований семестр для вивчення: VIII.

Назва дисципліни: Лінгвокультурологія

Мета курсу: ознайомити студентів із сучасними концепціями мовознавства, зокрема лінгвокультурологією, та виявлення співвідношення мови та культури.

Опис змісту дисципліни: Лінгвокультурологія як наука. Становлення лінгвокультурології як самостійної науки у рамках антропоцентричної парадигми. Методологія та методи лінгвокультурології. Поняття культури та лінгвокультури. Лінгвокультурології та лінгвокраїнознавство. Одиниці культури та лінгвокультури. Поняття лінгвокультурний концепт: визначення, характерні риси. Функції культури як форми діяльності. Лінгвофілософія культури та її функціональна сутність. Культурний концепт як феномен лінгвокультури. Взаємодія мови і культури. Ментальність: сполучення мови, свідомості та культури. Сенсотворчість на різних рівнях культурної свідомості. Лінгвокогнітивне моделювання картини світу. «Мовна картина світу» і етнокультурна специфіка слова.

Змістовні модулі:

1. Лінгвокультурологія як наукова та навчальна дисципліна
2. Культура і лінгвокультура: категоріальні ознаки і одиниці
3. Функціональний простір лінгвокультури

Результати навчання:

знати:

- основні відомості з історії виникнення та розвитку лінгвокультурології як дисципліни; поняттєвий та категорійний апарат лінгвокультурології;
- спільне та відмінне між мовою та культурою;
- компоненти змісту мовної особистості;
- диференційні та класифікаційні параметри лінгвокультури;
- засоби невербального спілкування під час міжкультурної комунікації, етапи засвоєння чужої культури.

вміти:

- аналізувати наукові роботи з лінгвокультурології;
- застосовувати методи лінгвокультурології для аналізу мовних одиниць;
- оперувати базовими поняттями та категоріями лінгвокультурології;
- характеризувати національно-мовну картину світу, визначати її елементи;
- визначати основні риси мовної особистості;
- здійснювати комплексний лінгвокультурний аналіз тексту.

Рекомендований семестр для вивчення: VIII.

Назва дисципліни: Прикладна культурологія

Мета курсу: вивчення технологій культури, її інститутів, які направлені на керування культурницькими процесами та їх прогнозування.

Опис змісту дисципліни: Предмет та завдання прикладної культурології. Методи дослідження культури. Диференціація галузей культури. Меморіальні, історико-красознавчі, художні, етнографічні музеї як типи музейних закладів. Виникнення та основні етапи розвитку різних типів музею України. Мова архітектури та ландшафту як один з шляхів розкриття потенціалу музею. Історія бібліотечної справи України як навчальна дисципліна. Бібліотеки Київської Русі. Періодика бібліотечної справи в Україні. Основні тенденції і напрями розвитку бібліотечної справи світу на сучасному етапі. Система архівних установ в Україні та передумови виникнення. Формування Національного архівного фонду.

Змістовні модулі:

1. Прикладна культурологія як галузь наукового знання і навчальна дисципліна.
2. Заклади культури як галузь наукового знання.

Результати навчання:

знати:

- наукові концепції основних аспектів історико-культурного розвитку людства у світовому та європейському контекстах;
- розмаїття мистецьких, соціальних та креативних практик в історії світової культури;
- культурницьку діяльність міжнародних організацій, зокрема ЮНЕСКО, показати обізнаність щодо програми збереження світової та національної культурної спадщини

вміти:

- визначити, описувати нормативні засади та закономірності громадських, соціальних, політичних, економічних, культурних факторів розвитку суспільства та його безпеки;
- налагодити міжкультурний діалог, визначити форми і засоби культурнопросвітницької та виховної роботи із врахуванням соціально-психологічної специфіки соціокультурного середовища;
- критично осмислювати проблеми національного-культурного розвитку, визначити принципи функціонування національних і регіональних культур у глобальному світі, застосовувати методи культурологічної науки з метою інтерпретації конкретних культурно-історичних процесів

Рекомендований семестр для вивчення: VIII.

Назва дисципліни: Соціокультурний розвиток регіону

Мета курсу: формування у студентів соціокультурного мислення, ознайомлення з історичними джерелами регіональної історії і культури та особливостями соціокультурного розвитку регіонів.

Змістовні модулі:

1. Історико-культурний розвиток Північного Приазов'я.
2. Економічний та соціокультурний розвиток Північного Приазов'я.

Результати навчання:

знати:

- джерела, літературу, методи дослідження соціокультурного розвитку регіону;
- основні етапи духовного і культурного життя населення;
- видатних діячів, представників духовенства, культури, освіти і науки, загальні тенденції розвитку рідного краю;

вміти:

- характеризувати риси повсякденного життя багатонаціонального складу населення, стосунки між більшістю та меншістю, формувати толерантність, різноманітність думок, здійснювати дослідження напрямків розвитку декоративно-ужиткового мистецтва і фольклору етнічних громад Українського Північного Приазов'я;
- обґрунтовувати, розробляти та реалізовувати культурні події та проекти з дотриманням законодавства та у відповідності до визначених мети та завдань;
- вести публічну дискусію та підтримувати діалог з питань української культури з фахівцями та нефхівцями, презентувати знання про культуру відповідно до спеціалізації представників різних професійних груп та здобувачів освіти.

Рекомендований семестр для вивчення: VIII.